

Chemische stoffen beleid: PFAS en Zeer Zorgwekkende Stoffen

PFAS

De drinkwatersector vindt dat stoffen als PFAS in het geheel niet thuishoren in het milieu en in de bronnen voor drinkwater, grond- en oppervlaktewater. De drinkwatersector en de waterschappen pleiten voor een volledig nationaal en Europees totaal verbod van PFAS omdat ze slecht afbreken en daardoor lang in het milieu aanwezig blijven. Wat niet in de bronnen voor drinkwater terecht komt, hoeven de drinkwaterbedrijven er ook niet uit te zuiveren. Aanpak bij de bron (voorzorgprincipe) is altijd te prefereren boven een end-of pipe oplossing.

De Tweede Kamer heeft in oktober 2021 via de aangenomen moties van de Tweede Kamerleden Bouchallikht (GL) en Van Esch (PvdD) de regering verzocht om binnen Europa te werken aan een zo spoedig mogelijk volledig verbod van PFAS, dus verdergaand dan een verbod op niet-essentiële toepassingen, waar Nederland nu op koerst. Daarnaast zijn moties aangenomen van de leden Hagen (D66), Bouchallikht en Beckerman (SP) om uiterlijk zomer 2022 op nationaal niveau alle bestaande hotspots te inventariseren en alle directe én indirecte lozingen van PFAS op oppervlaktewater te identificeren en te minimaliseren, en met de gemeenten vóór de zomer alle PFAS hotspots in kaart te brengen en te komen met bijbehorende beheersmaatregelen inclusief een tijdspad van aanpak.

- ▶ Geef aan op welke wijze de regering invulling gaat geven aan de aangenomen moties wat betreft het verbod en de aanpak van PFAS

Aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen en PFAS

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), en dan met name Persistente Mobiele en Toxische stoffen (PMT) zijn een risico voor de volksgezondheid en bronnen van drinkwater. Onder andere naar aanleiding van de problemen bij Chemours (PFAS) en Chemelot (Pyrazool) is in 2018 afgesproken (en in 2020 bekrachtigd) dat de bevoegde gezagen in beeld brengen welke ZZS in Nederland worden gebruikt en geloosd. Tegelijk zou in beeld worden gebracht hoe deze ZZS in vergunningen zijn opgenomen en wat bedrijven hebben gedaan om te voldoen aan hun verplichting om de emissies te minimaliseren. Einddatum voor oplevering was januari 2021. Nu, zomer 2022, is dit nog steeds niet in afgerond. Met name de (indirecte) lozingen van ZZS stoffen inclusief PFAS op het afvalwatersysteem zijn nog steeds niet in beeld, laat staan dat daar adequate maatregelen zijn genomen. Dit zorgelijke beeld wordt bevestigd door het recent aan de kamer gestuurde rapport "Evaluatie ZZS-emissiebeleid" 2016-2021 (april 2022) van Arcadis en Berenschot, waarin staat dat: "Een generiek, landelijk beeld van gebruik en emissies uit zowel punt- als diffuse bronnen van de inmiddels ruim 1.700 ZZS is dan ook nog niet aanwezig", waardoor feitelijk niets te zeggen is over de effectiviteit van het ingezette ZZS-beleid. Vewin blijft dan ook pleiten voor inzet op volledig inzicht en minimalisatie van lozingen via de betrokken bevoegde gezagen.

- ▶ Borg dat Rijkswaterstaat, de waterschappen en omgevingsdiensten zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk eind 2022 aangeven hoe en wanneer ZZS emissies worden geminimaliseerd.

Kennis, kunde en menskracht omgevingsdiensten

Vanuit de Delta-aanpak waterkwaliteit zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het herzien van alle vergunningen voor ZZS stoffen, en het borgen van expertise op dit terrein via o.a. het opleidingsprogramma voor vergunningverleners waterkwaliteit. Dit gaat niet vanzelfsprekend goed. De evaluatie van het VTH stelsel door de commissie Van Aartsen en de Kamerbrief versterking VTH-stelsel van 13 december 2021 geven het beeld dat capaciteit en kennis bij omgevingsdiensten grote knelpunten zijn.

- ▶ Stuur op voldoende capaciteit en kennis bij omgevingsdiensten om lozingen van ZZS adequaat te reguleren.

Meer informatie:

Harrie Timmer
070 3490 891
timmer@vewin.nl

Vewin
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T (070) 3490 850
info@vewin.nl
www.vewin.nl